

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 24 (3)

IZDAN 1 NOVEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14429

Dr. Ing. Krüpe Ernst, Mannheim, Nemačka.

Lančani roštilj sa posebnim okretnim i prigonskim kolutnicama.

Prijava od 20 septembra 1937.

Važi od 1 juna 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 21 septembra 1936 (Nemačka).

Poznati su lančani roštilji sa lančanim svornicima preko cijele širine roštilja. Jednako su poznata razna srestva, koja omogućuju izmjenu pojedine garnice iz takovih roštilja, a da se lančani svornici nemoraju na strani izvući. Ovo se je pitanje riješilo uplošnjenim i okretljivo smještenim svornicima, kosim rasporedima u granicama omaknuto smještenim držnim zglavicima na granicama ili sličnim srestvima. Pojedini se redovi garnica drže kod ovakvih roštilja skupa pomoću jače izrađenih i sa provrtima providenih postranih roštiljnih članaka.

Poznato je nadalje, da se na pojedine lančane svornike nataču okretne kolutnice, na kojima se pomiče roštiljna vrpca. Za pogon roštilja zahvaćaju na roštiljevoj pogonskoj osovinu nasadeni prigonski kotači kod dosadanjih izvedaba ili spomenute okretne kolutnice ili izbočine, koje su predviđene na samim granicama. Kod dolaženja na gornje okretne šinje nastaju pri tom prilike trenja, koje prouzrokuju jako izlivanje pojedinih dijelova roštilja, pa su na štetu sigurnosti pogona.

Ovim se je nedostacima kod novog lančanog roštilja izbjeglo novom konstrukcijom člankastog lanca.

Novost je pronalaska u smještanju međusobom nezavisnih okretnih kolutnica i prigonskih kolutnica te zaštitnih pločica, čime je omogućeno kod dolaženja roštiljne vrpce na gornje okretne šinje izbjeci svakom kliznom trenju i podati roštiljnoj vrpci sigurno vođenje. Time se znatno produljuje izdržljivost pojedinih di-

jelova roštilja i povisuje sigurnost pogona. Roštilj teče laglje.

Predmet je pronalaska na nacrtu prikazan primjerično u tri presjeka.

Fig. 1 prikazuje uzdužni presjek neposredno ispred unutarnjih postranih garnica prema CD na Fig. 2.

Fig. 2 prikazuje poprečni presjek prema AB na Fig. 1.

Fig. 3 pokazuje pogled odozgo na roštilj.

Člankoviti se lanac stvara tim, da unutarnje postrane garnice (a) sa sigurnosnim skretnim zglobovima (b) tvore vanjske lančane zglobove, dok vanjske postrane garnice (c) predstavljaju lančane članke. Na svakoj se strani roštilja nalazi takav lanac, koja su oba nategnuta na zajednički lančani svornik (e). Da se lanci osiguraju u njihovom položaju, čvrsto su spojeni na svornicima e uz unutarnje postrane garnice a sigurnosne pločice d sa lančanim svornicima e svarivanjem ili inim prikladnim načinom. Roštiljna se vrpca kreće na okretnim kolutnicama (f), pa se posredstvom prigonskih kolutnica (g) pogoni po lančanicima (h). Roštiljna se vrpca može ovako jednostavno sastaviti, a da srednje garnice još nijesu ponamještene. Namještanje dole sa rasporeda providenih srednjih garnica zbiva se poznatim načinom tim, da se u području srednjih garnica uplošnji lančani svornici (e) za 90° zakrenu. Kada su sve garnice ponamještene, zakrenu se lančani svornici za 90° natrag i osiguraju pomoću sigurnosnih skretnih zglobova (b), providenih uzdužnim provrtima.

Prilike kretanja u lancu kod dolaženja na gornje okretne šinje vide se najbolje na Fig. 1, gdje strijelica x pokazuje smjer kretanja. Da se zapriječi, da se roštiljna vrpca ne bi kod prednjeg uvođenja uvinula dole, moraju se gornje okretne šinje (i) voditi do srednje roštiljeve pogonske osovine (k). U roštiljevom se lancu onda zbivaju slijedeće kretnje: kada se jedan lančani svornik (e) nalazi okomito nad sredinom roštiljeve pogonske osovine (k), počinju se okretne kolutnice (f) okretati u smjeru crtaste strijelice, dok su pogonske kolutnice (g) još čvrsto uležajene u zupčanom vijencu lančanika (h). Kod roštilja dakle, koji upotrebljuje okretne kolutnice podjednako kao prigonske kolutnice, moralo bi se počevši od toga časa zbivati na jednom mjestu — ili na okretnoj šinji ili u lančaniku — klizanje. Klizanje biva to jače, što se roštilj dalje pokreće naprvo. U položaju, prikazanom na Fig. 1, skreće se okretna kolutnica (f) naprvo u smislu crtaste strijelice, dok se prigonska kolutnica (g) okreće unatrag u smislu ispunjene strijelice iz lančanika napolje. Kod spoja

obih kolutnica mora stoga nastati na jednom mjestu sasvim znatno trenje i usljed toga jako izlivanje. Kada zupci prigonskih kolutnica (h) zahvaćaju na izdanke garnica, nastaju slične prilike. Kod nove se pako konstrukcije mogu okretne kolutnice (f) nesmetano valjati na okretnim šinjama (i), dok se prigonske kolutnice (g) bez kliznog trenja izvaljaju iz zupčanika.

Stalan siguran zahvat zubaca u prigonske kolutnice zajamčen je samo onda, kada se pojedini dijelovi lanca ne mogu postrano izmicati. Ovom je zahtjevu udovoljeno sigurnosnim pločicama (d).

Patentni zahtevi:

1.) Lančani roštilj sa prolazećim lančanim svornicima, naznačen tim, da su na lančanim svornicima (e) osim okretnih kolutnica (f) smještene posebne prigonske kolutnice (g).

2.) Lančani roštilj prema zahtjevu 1, naznačen tim, da su pojedini dijelovi lanca po sigurnosnim pločicama (d) osigurani protiv postranog pomicanja na lančanim svornicima (e).

Fig. 1

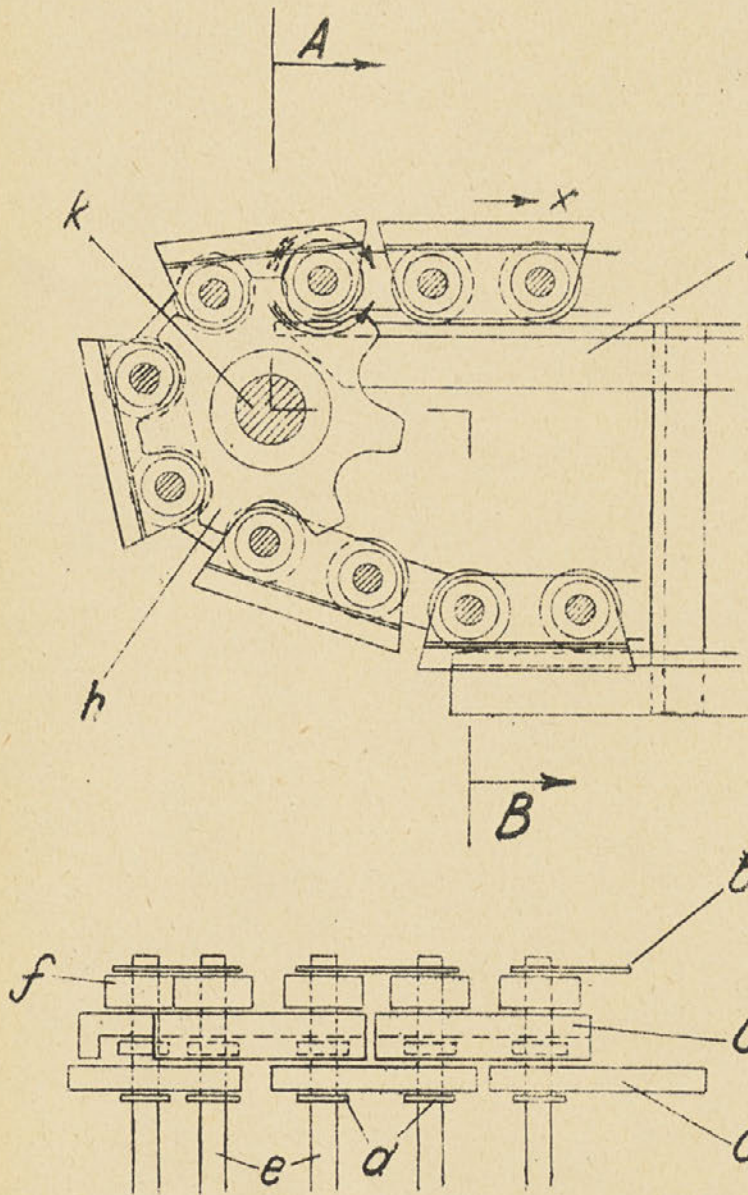

Fig. 2

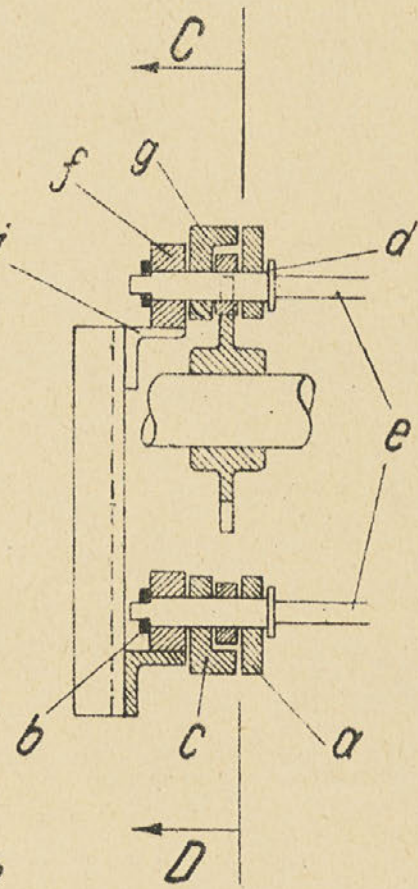

Fig. 3

